

Súd: Okresný súd Nové Zámky
Spisová značka: 16P/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422200278
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSNZ:2022:4422200278.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Zámky, sudkyňou JUDr. Máriou Nagyovou, vo veci starostlivosti o maloleté deti L.: H., nar. XX.XX.XXXX, U., nar. XX.XX.XXXX, Y., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, všetky F., U. ulica XXXX/XX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: C. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., U. ulica XXXX/XX a H. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. B., G. L. XX/XX, toho času X. B., H. 5, o návrhu navrhovateľky: C. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. B., toho času X. B., B. XX, na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

I. Súd návrh navrhovateľky **z a m i e t a**.

II. Súd maloleté dieťa: H. L., nar. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti otca od 24.05.2022 a matka je **p o v i n n á** prispievať na jeho výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca.

III. Zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú obaja rodičia.

IV. Súd maloleté deti L.: U., nar. XX.XX.XXXX, Y., nar. XX.XX.XXXX, V., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti matke od 24.05.2022 a otec je **p o v i n n ý** prispievať na ich výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa, na každé dieťa, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

V. Zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia.

VI. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným súdu dňa 20.01.2022 domáhala zverenia mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodňovala tým, že mal. deti sa nachádzajú v jej starostlivosti od januára 2021, kedy ich matka zanechala v jej domácnosti. Odišla do Komárna aj spolu s mal. F. L., nar. XX.XX.XXXX k novému partnerovi M. J.. Od tej doby sa o mal. deti nestará. Občas napíše cez messenger U.. Nezaujíma sa o to, či mal. deti majú čo jesť a čo si obliecť. Navrhovateľka poberá starobný dôchodok, rovnako aj jej manžel spolu vo výške 430 eur. Ostatná rodina im vypomáha finančne alebo nakupuje oblečenie pre mal. deti a prispieva aj potravinami z dôvodu, že jej nechali vysoké nedoplatky na elektrickej energii. S mal. deťmi výchovné problémy nemá, poslúchajú ju, sú veľmi nápomocné pri domácich prácach. Vzhľadom k tomu, že v širšej rodine sa nenachádza nikto, kto by vedel zabezpečovať

starostlivosť o mal. deti, žiada o ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Je ochotná a vie zabezpečovať adekvátne starostlivosť o mal. deti, ktoré žijú v jej domácnosti od narodenia.

1.1 Spolu s návrhom sa domáhala nariadenia i neodkladného opatrenia. Uznesením č. k. 16P/4/2022-73 zo dňa 24.02.2022 súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z toho dôvodu, že navrhovateľka neosvedčila v čase rozhodovania súdu potrebu úpravy pomerov medzi účastníkmi nariadením neodkladného opatrenia i s poukazom na rodičovské povinnosti vyplývajúce z § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine, ktoré si rodičia v podstate plnili.

1.2 Uznesením zo dňa 24.05.2022 na č. l. 143 súd bez návrhu začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom podľa § 23 ods. 2 CMP a s poukazom na doteraz vykonané dokazovanie i ohľadne mal. dieťaťa F. L., nar. XX.XX.XXXX.

2. Matka s návrhom navrhovateľky nesúhlasila a žiadala ho zamietnuť, súhlasila s tým, aby mal. H. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a ostatné mal. deti zverené do jej osobnej starostlivosti s tým, že styk nie je potrebné upraviť. Navrhla, aby bolo výživné určené v minimálnej výške.

3. Po vykonanom dokazovaní otec mal. detí rovnako uviedol, že súhlasí s tým, že mal. deti F., V., U. a Y. budú zverené do osobnej starostlivosti matke, aby spolu vyrastali a mal. H. bude zverený do osobnej starostlivosti jemu, pretože býva u neho a navštevuje strednú školu v Nových Zámkoch. Výživné ponechal na rozhodnutie súdu s tým, že je ochotný deťom pomôcť a styk upraviť nie je potrebné, keďže sa s matkou vie dohodnúť. Návrh navrhovateľky žiadal zamietnuť.

4. Kolízny opatrovník uviedol po vykonanom dokazovaní, že náhradná osobná starostlivosť prichádza do úvahy vtedy, keď rodičia sa nechcú alebo nemôžu o deti starať zo subjektívnych alebo objektívnych dôvodov. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obaja rodičia si plnia svoje rodičovské práva a majú vytvorené na to i podmienky. Z týchto dôvodov žiadal návrh navrhovateľky zamietnuť, mal. H. zveriť do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazat' na platenie výživného v min. výške a mal. deti F., V., U. a Y. zveriť do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazat' na platenie výživného v min. výške.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a oboznámením predložených listinných dôkazov: mailové správy (č. l. 128, 139), a zistil tento skutkový a právny stav:

5.1 Boli oboznámené všetky listinné dôkazy uvedené v uznesení č. k. 16P/4/2022-73 zo dňa 24.02.2022 na č. l. 73 - 76 pod bodmi 2.1 - 2.12.

5.2 Správa z RPPS zo dňa 23.03.2022 (č. l. 101), z ktorej mal súd preukázané, že s klientmi vykonali dve telefonické konzultácie a 7 osobných konzultácií na referáte. Po jednej konzultácii s mal. deťmi s ich rodičmi ako aj s navrhovateľkou - starou matkou. Mal. H. uviedol, že už druhý mesiac býva u svojho otca, s ktorým má veľmi dobrý vzájomný vzťah. Rovnako pozitívne vzájomné vzťahy prezentuje aj ku svojim súrodencom. Veľmi by si prial, keby sa mu podarilo spolu s otcom zabezpečiť také bývanie, kde by mohli žiť spolu so súrodencami. Podľa jeho slov k matke cíti náklonnosť, no súčasne je sklamaný z toho, že ich opustila kvôli partnerovi. Ku svojej starej matke verbalizuje ambivalentný vzťah, na základe čoho vyjadruje negatívne stanovisko k možnosti jeho zverenia do starostlivosti starej matky. Je spokojný a rád u svojho otca, kde sa mu dostáva dostatočnej opory a starostlivosti. Mal. U. vyjadruje veľmi dobré obojstranné vzťahy so svojimi súrodencami, ako aj so svojim otcom a starou matkou. Taktiež opisuje sklamanie z odchodu matky. Rada by zostala naďalej v starostlivosti starej matky. Mal. Y. vyjadruje pozitívny vzťah k súrodencom a je vďačný svojmu otcovi, ktorý ich vozí každý deň do školy a domov. Menej intenzívny kontakt vníma s matkou, verí však, že postupom času príde k pozitívnej zmene. V súčasnosti by najradšej zostala v starostlivosti starej matky. Mal. V. vyjadril pozitívne vzťahy k súrodencom aj k otcovi. Prezentoval menej blízky vzťah k matke, nakoľko ich aktuálny osobný kontakt vnímal ako nedostačujúci. Prejavil pranie zostať v súčasnosti v starostlivosti starej matky, ktorú priaznivo opisuje ako osobu blízku a starostlivú, s ktorou má dobrý vzťah. Okrem H. všetky mal. deti by najradšej zostali v starostlivosti starej matky. obaja rodičia verbalizovali pozitívne vzťahové a citové väzby k deťom, ale uviedli, že v súčasnej dobe im bytové podmienky neumožňujú spoločné bývanie s ich deťmi. Podľa vyjadrenia ich starej matky sa však rodičia nechcú starať o svoje mal. deti, a preto ona musela prevziať starostlivosť o vnúčatá. Mal. deti sa priaznivo vyjadrovali k otcovi, ktorý sa im podľa ich slov snaží pomáhať najlepšie ako mu to jeho situácia a možnosti dovoľujú. Vo vzťahu k matke uvádzali

sklamanie a smútok z toho, že od nich odišla. Všetkým účastníkom bola ponúknutá možnosť pokračovať v poradensko-psychologických intervenciách zameraných na zlepšenie ich vzájomných vzťahov.

5.3 Zo správ zo ZŠ G. Czuczora na mal. V., Y., U. a H. zo dňa 04.03.2022 mal súd preukázané, že mal. V. v šk. roku 2021/2022 navštevoval IV.A triedu. Žiaka vychovávajú starí rodičia, čo triednej učiteľke oznámila stará matka. Starí rodičia platia i všetky výdavky. Žiak má vlastnú izbu a vhodné podmienky na domácu prípravu. Zriedkavo chýba zo školy a stará matka sa zaujíma o výsledky žiaka. Žiak je snaživý a učebné výsledky sú priemerné. Rád športuje, spieva. Voči učiteľom je slušný a zdvorilý a správaním nevyrušuje vyučovanie. Mal. Y. navštevovala VII.B triedu, pochádza zo sociálne slabšej rodiny, v škole dosahuje stabilnejšie dobré výsledky. Má málo vymeškaných hodín. Ľahko nadväzuje vzťahy s rovesníkmi. Je živá, priateľská, zodpovedná, ale občas vzdorovitá i náladová. Motivuje ju pochvala a odmena. Mal. U. navštevovala IX.A triedu, pochádza zo slabšej rodiny, v škole dosahuje slabé výsledky a správanie je primerané. Má málo vymeškaných hodín. Ľahko nadväzuje vzťahy s rovesníkmi. Je živá, priateľská, zodpovedná, ale občas vzdorovitá i náladová. Motivuje ju pochvala a odmena. Mal. H. navštevoval IX.A triedu, pochádza zo sociálne slabšej rodiny, v škole dosahuje slabé výsledky, neučí sa pravidelne. Správanie žiaka voči učiteľom je občas drzé. Je živý, má veľa kamarátov, je výbušný voči spolužiakom a učiteľom. Má málo vymeškaných hodín, je veľmi dobrý športovec. Venuje sa atletike a bol majstrom Slovenska vo svojej kategórii.

5.4 Zo správy zo sociálnej poisťovne na rodičov mal. detí mal súd preukázané, že otec mal. detí bol zamestnaný za posledné 2 roky od 07.11.2019 do 21.03.2020 v spoločnosti Frutix s. r. o. Nové Zámky, vymeriavací základ len za mesiac marec vo výške 33 eur.

5.4.1 Matka mal. detí za posledné 2 roky bola zamestnaná u rovnakého zamestnávateľa ako otec od 02.09.2019 do 19.07.2020 s vymeriavacím základom od 266,64 eur do 315,04 eur, v mesiaci august 2021 jej vymeriavací základ bol vo výške 49,64 eur. Od 27.10.2021 je zamestnaná u zamestnávateľa SHENG s. r. o., Kolárovo s vymeriavacím základom od 156,32 eur do 162 eur za január 2022.

5.4.2 Pracovná zmluva, ktorú uzatvorila matka so zamestnávateľom SHENG s. r. o., Kolárovo zo dňa 02.08.2021 s nástupom do práce 03.08.2021 na dobu neurčitú, mzdové podmienky 156 eur hrubá mzda a výplatný termín 30-teho.

5.5 Potvrdenie z MŠ s vyuč. jazykom maďarským v Komárne o návšteve mal. F. L., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 22.02.2022

5.5.1 Rozhodnutie MŠ zo dňa 13.10.2021 vo vzťahu k mal. F. o prijatí na predprimárne vzdelávanie v MŠ na celodennú výchovu a vzdelávanie a určení adaptačného pobytu od 14.10.2021 do 14.01.2022.

5.6 Rozpis výdavkov matky: nájomné 200 eur, internet 49 eur, mesačný poplatok v škôlke strava a školné 38 eur, pomôcky do škôlky 10 eur, telefón pre matku 50 eur, jedlo a hygiena pre 3 osoby 300 - 350 eur, oblečenie 50 - 70 eur, vyúčtovanie zo školskej jedálne MŠ v Komárne vo výške 38,85 eur, zálohové platby za služby 111,44 eur, fond opráv 54,74 eur, RTVS 4,64 eur, elektrina 12 eur.

5.7 Správa zo šetrenia pomerov u matky zo dňa 28.03.2022 (č. I. 110) dožiadaným ÚPSVaR Komárno, z ktorej mal súd preukázané, že matka mal. detí býva na adrese F., U. XXXX/XX v 2-izbovom byte s príslušenstvom, ktorý je zariadený štandardným nábytkom a vo vlastníctve partnera matky. Partneri momentálne nežijú spolu. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzala matka a jej plnoletý syn U. L.. Matka je zamestnaná ako predavačka s mesačným príjmom 500 eur a plnoletý syn je tiež zamestnaný s čistým mesačným príjmom 680 - 700 eur. Režijné náklady predstavujú cca 350 eur, na ktoré prispieva dospelý syn sumou 200 eur. Pediatrom mal. detí je MUDr. Niki Szabóová v Nových Zámkoch s tým, že mal. U. má tetanický syndróm a ostatné deti sú zdravé. Deti navštevujú základnú školu s VJM v Nových Zámkoch a matka udržiava kontakt s triednymi učiteľmi telefonicky alebo cez edupage. Matka zdôraznila, že jej bránia v styku s mal. V., ktorého nevidela od júla 2021. Ostatné deti ju navštevujú, okrem H.. Zdôraznila, že má záujem o starostlivosť o svoje mal. deti a ukázala novo nakúpené veci, papuče, ošatenie, drogériu, to, čo si deti žiadali. Záverom bolo konštatované, že matka má vytvorené vhodné bytové a sociálne pomery na zabezpečenie riadnej starostlivosti o mal. deti.

5.8 Z potvrdenia o spoločnom trvalom pobyte F., V., Y. a U. na adrese F., U. XX/XX mal súd preukázané, že mal. deti majú rovnakú adresu trvalého pobytu ako matka, okrem mal. H..

5.9 Úradný záznam zo dňa 11.04.2022 (č. I. 132), z ktorého mal súd preukázané, že matka mal. detí uviedla, že po ostatnom pojednávaní prišla k nej bývať U. ako aj Y.. Deti dochádzajú do školy vlakom a jej partner súhlasil, aby mal. deti zotrvali v spoločnej domácnosti. Deti sú v telefonickom kontakte s jej partnerom. Uvedené skutočnosti potvrdili i mal. deti s tým, že strýkovi vadilo, že mal. U. chodí pravidelne navštevovať matku. Následne rozpredal na bazoši jej osobné veci. Mal. Y. prišla bývať k matke 09.04.2022 vo večerných hodinách, pretože ju babka neustále poučovala, že všetko robí zle a zamykala kuchyňu s chladničkou. Deti uviedli, že by chceli zotrvať u matky, a preto súhlasia s tým, aby boli zverené matke.

6. Navrhovateľka vo svojej výpovedi upresnila, že na návrhu trvá, pretože matka neprejavuje záujem o mal. deti. Mal. deti sú u nej od januára 2021. Návrh podala až v tomto roku preto, že čakala, že matka bude posielat peniaze na deti, verila jej. Deti nechcú ísť k matke. Matka odišla do Komárna a deti si nezobrala. Žili v spoločnej domácnosti na adrese jej trvalého pobytu dovtedy, kým matka detí poslúchala a rešpektovala ich, bolo to do roku 2001. Matka má ešte ďalšie 2 deti, U., ktorý žije s ňou a Y., ktorá žije s priateľom v R.. Matka detí je jej dcérou. O deti sa nezaujímá, ani im nezavolá. V tomto roku sa ešte osobne nestretli. V roku 2021 ich matka navštívila v marci a júni. Keď matka prišla, deti odišli do svojich izieb. Otec navštívil deti vlni v lete jedenkrát, deti si nechcel zobrat, lebo nemá kam. Poberá invalidný dôchodok, pretože asi pred 5 rokmi mala infarkt. Má základné vzdelanie. Bola krajčírka v Pletatexe, nie je evidovaná na úrade práce, jej príjem je len invalidný dôchodok. Predtým, ako podala návrh, sa s rodičmi detí nerozprávala. Chce sa o ne starať, pretože deti chcú byť u nej. Stará sa o mal. deti U., Y. a V.. Mal. H. odišiel koncom januára 2022 k otcovi, pretože chcel, bola pri tom. Nechcel sa doma učiť. Nie je pravdou, že ho zobudil jej syn a vyhodil z domu. Trošku dieťa klame. Je pravdou, že mal. H. v novembri 2021 nechodil do školy a chodil brigádovať, čo nie je správne, avšak chcel im pomôcť, pretože matka ani otec neposielali peniaze. Nie je pravdou, že mal. H. nedávali jesť, on ležal hore v posteli a ona mu nosila jedlo. Nie je pravdou, že mal. H. nedávala lieky, mala ich, nikdy si ich od nej nepýtal. Nevedela, čo je dôvodom toho, aby si to mal. H. vymýšľal. Vždy zakazovala to, aby brat matky ponúkal mal. deťom alkohol. Otec si mohol prísť pre deti hocikedy, nebránila mu v tom. Je pravda, že otec nosí deti taxikom do školy, ale na návštevu k nim za deťmi nechodí, bol len v júli. V spoločnej domácnosti býva ona s manželom, ich syn O., ktorý je bratom matky mal. detí a 3 mal. deti. Mal. deti od narodenia bývajú s nimi v spoločnej domácnosti a matka odišla pred 2 rokmi, v roku 2020. Mal. deti navštevujú ZŠ s vyučovacím jazykom maďarským G. Czuczora v Nových Zámkoch. Chodievajú na rodičovské združenia, zaujíma sa o študijné výsledky mal. detí. Jej manžel povedal, že urobila dobre, keď podala tento návrh, súhlasí s ním. Deti hovorili len, že idú na víkend k mame, nebrali si veci a Y. potom už prišla s kufrom. Deti povedali, že im bude lepšie u matky. Y. klame, pretože vždy si mohla zobrat z chladničky, čo chcela. Nie je pravdou, že by boli veci mal. detí inzerované na Bazoši, všetko je tam kde aj bolo. Navrhovateľka v záverečnej reči uviedla, že po vykonanom dokazovaní trvá na tom, aby mal. V. bol zverený do jej NOS, pretože nechce ísť k matke. Čo sa týka výživného, ponecháva to na rozhodnutie súdu a nech sa vyjadria rodičia. H. sa vyjadril, že chce byť u otca, U. a Y. sa vyjadrovali, že chcú žiť s matkou.

7. Matka mal. detí vo svojej výpovedi upresnila, že s návrhom nesúhlasí, chce sa o deti starať. Predtým, ako sa nahlásila na trvalý pobyt do F., mala trvalý pobyt na adrese B. XX. Na tejto adrese bývala s otcom detí H. L. a deťmi. Asi pred 5 - 6 rokmi prišla za ňou matka s otcom, aby im pomohla, pretože ich vyhodili z garsónky, odvtedy tam bývali aj oni. V roku 2021 v júni odišla, pretože tam bývali 13-ti, ona a otec detí, ich 7 detí, matka, otec, brat a sestra. Pracovali len ona s otcom detí na všetkých ostatných. Až potom začal pracovať jej brat. Nevedela, kedy odišiel otec detí. Keď odchádzala, zobrala si najmladšieho syna F., ktorý navštevuje MŠ v F. a išiel s ňou ešte syn U.. Ostatné deti nechceli ísť s tým, že chodia do školy v Nových Zámkoch a majú tam kamarátov, nechcú dochádzať každý deň. Býva s partnerom v 2-izbovom veľkom byte. Deťom hovorila, že môžu prísť za ňou hocikedy, sú spolu denne v kontakte. Deti navštívila 3x, stále ju brat škrtil a vytlačil z dverí. Mal. H. neklamal, i jej písal, že 3 dni nejedol. Mal. H. jej písal, že sa deti môžu s ňou rozprávať iba tajne. Zakazoval im to vraj jej brat. Je zamestnaná v čínskom obchode na základe zmluvy a jej príjem podľa vlastného vyhlásenia je 500 eur. Jej brat povedal, že má platiť na každé dieťa 50 eur. 3x zaplatila každému dieťaťu po 50 eur, t. j. mesačne 200 eur. Potom zistila, že deti nedostávajú jesť. Okrem toho dala matke platobnú kartu z účtu, kde chodia deťom rodinné prídavky a chodia tam rodinné prídavky i na F.. S otcom mal. detí sa naposledy rozprávala minulý týždeň. Rovnako s návrhom nesúhlasí, chce si vyriešiť bytovú otázku, aby išli deti bývať k nemu alebo k nej,

aby nezostali so starou matkou. Nevedela, čo sa dialo po pohovore u kolízneho opatrovníka, pretože U. mala prísť do F., neprišla, vraj bola unavená, to jej písala. Otec mal. detí byva s inou ženou a je tam s ním i H., ktorého vyhodili. Zaujímala sa o študijné výsledky detí cez sociálne siete, má kontakt na dve pani učiteľky. Deti mali nie veľmi dobré vysvedčenie, na pol roka mali trojky aj štvorky, mohli by sa učiť aj lepšie. Bolo by dobré, keby deti neboli za toto konanie trestané, že jej nemôžu ani písať. Je to preto, že tak ako zakázali H., aby jej písal, mala obavu, že zakáže jej brat, aby jej písali i ostatné deti. Naposledy mal. V. videla v júni 2021 a potom už nedovolili, aby prišiel dole z izby. Mal. V. vidí len na fotkách na telefóne, ktoré jej pošle U.. Deti s ňou môžu telefonovať len tajne, keď sú vonku. Aj jej písať, keď ich nikto nevidí. Je pravdou, že byt, v ktorom momentálne býva je vo vlastníctve jej partnera, ktorý jej povedal, že tam môžu bývať. On pôjde k matke a ona bude platiť nájomné 200 eur. Mal. F. zobrala 26.03.2022 sestra k starej matke a keď ho večer doniesla, F. plakal, že mu povedali, že je cigáň. Boli u nej deti, aj chceli prespať, avšak babka to neumožnila. Komunikovala s deťmi a bolo jej povedané U., že sa nemá báť, že to nebude vždy tak, že budú u babky. U. jej povedala, že chce byť kuchár - čašník. Prihlášku si podala na SOU Jesenského do Nových Zámok, a keď ju neprijmú, tak do Komárna. Nie je jej umožňovaný kontakt s V.. Matku nekontaktovala, pretože aj teraz jej hovorila, že sa môže báť. Nechali rodičom celý byt. Trvala na tom, aby mal. F. zostal u nej a súhlasila s tým, aby H. bol u otca. Asi 2 týždne od posledného pojednávania prišla k nej U. s tým, že sa nepáčilo bratovi, že chcela, aby boli u nej počas víkendov a následne potom prišla i Y. po tom, ako bola u nej cez víkend v nedelu večer o deviatej. Otec ju zobral na stanicu a ona ju čakala. Deti sú teraz u nej. Chodia do školy a domov vlakom, cestovné majú zadarmo na preukážku a oznámila to ich triednym učiteľkám. Jej partner sa vrátil, ale znova išiel k svojej matke. Súhlasil s tým, aby prihlásila deti na trvalý pobyt. Rozprával sa s otcom detí, ako aj s U.. Matka mal. detí v záverečnej reči uviedla, že návrh navrhovateľky na zverenie detí do NOS žiada zamietnuť. Chcela, aby všetky deti, okrem H., boli zverené do jej osobnej starostlivosti, chce sa o ne starať, pracuje, má vytvorené vhodné podmienky. Čo sa týka výživného, ponechávala to na súd. Styk upraviť netreba, s otcom sa vie dohodnúť. Súhlasila s tým, aby H. bol zverený do osobnej starostlivosti otca a výživné ponechávala na súd, vzhľadom na počet detí, o ktoré sa bude starať, v minimálnej výške.

8. Otec mal. detí vo svojej výpovedi najprv uviedol, že s návrhom súhlasí. Momentálne sú dôležité deti a nie oni. Vzhľadom na to, že nevedel zabezpečiť deťom bývanie, bude vhodné, aby zostali v starostlivosti starej matky, kým sa to nezmení. Má živnosť od roku 2020 a v roku 2021 nastúpil ako taxikár v spol. City taxi. Daňové priznanie bude podávať v marci. Podľa vlastného vyhlásenia jeho príjem po odpočítaní výdavkov, ktoré má voči štátu, je okolo 500 eur. Býva v X. B. na H. 5 v byte jeho priateľky, ktorá je momentálne v Nemecku, jedná sa o garsónku, býva tam so synom. Náklady na bývanie: nájomné 100 eur, ostatné výdavky týkajúce sa služieb spojených s užívaním bytu uhrádza partnerka. Okrem toho má bežné výdavky na stravu, ošatenie, hygienické potreby. Mal. H. je u neho, pretože bol vyhodnený, nemal kam ísť a súhlasil s tým, aby bol zverený do jeho osobnej starostlivosti. Keď niečo potrebuje, dá mu peniaze. Za atletiku platí mesačný poplatok 15 eur. Okrem toho sú to bežné výdavky na ošatenie, hygienu a školské potreby. Mesačne mu dáva okolo 50 eur na vreckové a do školy. Syn si vie i brigádniccky privyrobit', je pracovitý, denne je to okolo 25 - 30 eur. Je volaný na rôzne brigády, lebo je pracovitý. Dieťa má vzťah k poľnohospodárstvu, podal si prihlášku do Nitry. S ostatnými deťmi je v kontakte denne, vozí ich ráno do školy. Skoro každý deň im dáva 2 eurá, ak by niečo potrebovali. Poobede si deti kupujú mlieko a cereálie, to, čo majú rady. Môže to byť v rozmedzí 18 x 2 eurá na každé dieťa. Okrem toho niekedy ešte kúpi i poobede stravu a nemusia si platiť taxi do školy. Ráno vozí všetky 4 deti a najmladšieho poobede nosí domov babka. Pri príležitosti narodenín, mením a Vianoc deťom darčeky nekupuje, ale keď niečo potrebujú, snaží sa im to zabezpečiť, rozdal by sa pre deti. Chcel urobiť deťom Vianoce, lebo predtým Vianoce nemávali, avšak nebol v dome navrhovateľky vítaný. V spoločnej domácnosti s matkou detí bývali od roku 2004, ako mu zomrela matka. Nehnutelnosť, v ktorej momentálne býva navrhovateľka s rodinou a ich deťmi, mal v podnájme od roku 2000 a potom, keď nemali svokrovci kde bývať, prišli k nim. Nehnutelnosť nie je vlastnícky vysporiadaná. Býval v nehnuteľnosti do augusta 2019 a odišiel pre nehody s manželkou. V tom čase prišiel o prácu a o zdravie, bol operovaný na srdce. Nemohol manuálne pracovať. Potreboval finančné prostriedky na vybavenie papierov na taxi ako aj na lieky. Keď odišiel zo spoločnej domácnosti, po týždni prišiel partner matky, ktorý je labilný, narkoman, alkoholik, po týždni ho vyhodili. Matka k nemu chodila sporadicky. Matka sa zo začiatku 2 - 3x vrátila a potom odišla natrvalo a zobrala si mal. syna. Zo začiatku deti si chodili k matke pre rodinné prídavky. Matka zo začiatku niečo prispievala, nevedel udať v akej výške. On prispieval viacej v čase, keď býval v Y., lebo nemali čo jesť. Finančne pomáha navrhovateľke a jej rodine dcéra G., ktorá žije v F., robí veľké nákupy v Kauflande. Brat matky O. pracuje brigádniccky, aj keď ho nemajú radi a stará sa koľko môže. S mal. F. nie je v kontakte, pretože nemá možnosť chodiť do F., pretože buď pracuje alebo spí. Nikdy nežiadal matku

o kontakt. Mal. F. najprv chodil k starej matke, kým sa matka nepohádala s navrhovateľkou. Nevedel uviesť, koľko by bol schopný platiť na výživu detí a zároveň uviedol, že keď bude platiť štátu, nebude vedieť dávať deťom. Spolu je to okolo 130 - 140 eur. Výživné na H. si nepýta. Mal. dcéry sa asi 2 - 3 dni od posledného pojednávania nachádzajú v starostlivosti matky v F. a on ich každé ráno nosí zo stanice do školy a po vyučovaní na stanicu. Staršia dcéra podľa jeho vedomostí odišla skôr ako Y., pretože ju bral na stanicu o 20.00 hod., vraj bola napadnutá. Y. odišla asi po týždni. Asi po týždni jej bolo povedané, aby odišla na chvíľu, pretože sa predáva polovica domu. I napriek výpovedi mal. V. si myslel, že mal. deti by mali byť spolu, pretože súrodenci sa majú navzájom radi a je to správne pre jeho ďalší vývoj po každej stránke. Keď príde zo školy, spravia úlohy, dostane najesť a ide hore hrať sa na počítači. Základom pre mal. dieťa by mala byť rodina. Mal. F. chodí do Nových Zámkov a väčšinou berie i V. a chlapci sa spolu hrajú. Posledný rok sa stalo, že navrhovateľka povedala, že V. bolí hlava, brucho. Navrhovateľka 3x odmietla dať V.. Otec mal. detí v záverečnej reči uviedol, že súhlasí s tým, aby mal. deti F., V., U. a Y. boli zverené do osobnej starostlivosti matke, aby boli deti spolu s tým, že H. bude zverený do jeho osobnej starostlivosti, pretože už u neho býva a bude chodiť na strednú školu do Nových Zámkov. Výživné ponecháva na rozhodnutie súdu s tým, že je ochotný deťom pomôcť a styk upraviť nie je potrebné, vedia sa s matkou dohodnúť.

9. Súd sa snažil vypočúť ako svedka O. X. - manžela navrhovateľky, k čomu však nepristúpil, keďže svedok nebol schopný vyjadriť sa, pretože je nepočujúci, nemá načúvací prístroj, neodpovedal na otázky súdu ani po slovensky, ani po maďarsky, len uviedol, že nepočuje.

10. Maloleté dieťa U. L. vo svojej výpovedi uviedla, že má 16 rokov, bývala s rodičmi v X. B., B. XX asi do jej 14 rokov. Bývali tam rodičia, súrodenci, starí rodičia a strýko O. X., ktorý má asi 34 rokov. Strýko je agresívny, keď mala 15 rokov, začal ju škrtiť, hodil ju o stenu, a keď mu naznačovala, že sa dusí, hodil ju na zem. Strýkovi vadilo a vadí, že je v kontakte s matkou, pretože on ju nemá rád. Nahneval sa na ňu, keď ich nechala u babky. Strýko by chcel, aby aj ona nenávidela mamu. Keď sedeli pri stole, pozeral sa jej do mobilu a pýtal sa, či zase píše mame. Toto jeho správanie voči mame jej vadilo a mrzelo ju to. Veľmi jej vadilo, že babka nenávidí Y., pretože Y. je silnejšia vo vývoji, viacej je a zamykala pred ňou miestnosť, kde bola chladnička, keď odchádzala z domu. Kvôli tomuto sa rozhodla odísť k mame, kde je v klude a keď sa vráti domov, majú ju radi, cíti sa dobre a nemusí sa ničoho obávať. Má zdravotné problémy a strýko jej povedal, že mohla by aj odpadnúť, čiže jej prial niečo zlé. Aj keď ráno vstávajú o 5.00 hod., o 6.30 hod. im ide vlak do Nových Zámkov, o 7.00 hod. sú na stanici, odkiaľ ich otec berie do školy, je im takto lepšie. So sestrou zostali len dve, a preto sa i Y. rozhodla prísť za ňou. S V. sa stretávajú v taxíku, on má len 9 rokov a verí tomu, čo sa hovorí doma na B.. Y. prišla za ňou preto, že nechcela byť sama v blízkosti strýka. Keď sa začala baliť, babka jej povedala, aby už za ňou nešla. Strýko jej kúpil na narodeniny, keď mala 16 rokov tašku, topánky a bicykel BMX, ktoré predal, aj televízor, ktorý mala na B.. Hovorila jej to Y., pretože vtedy ešte bola na B.. Je pravdou, že prvýkrát na výsluchu na úrade hovorila, že chce byť u babky, pretože jej nechcela zle, má ju rada, aj jej ďakuje, ale nechce už žiť tam, kde doteraz, kvôli správaniu strýka. Ak by tam už teraz aj nebol strýko, aj tak tam nechce byť. Dedko počuje veľmi zle, len keď na neho babka kričí, ona sa s ním nerozpráva, pretože nechcela na neho kričať. Myslí si, že postoj babky voči Y. nie je správny a nepáči sa jej. Babka niekedy pracovala, hovorila, že bola kuchárka na ich škole, aj upratovačka. Teraz je už na dôchodku. Susedia, s ktorými sa rozprávajú cez plot, je pani U. a meno pána nepoznala, od ktorých majú elektrinu, ktorá nie je vyplatená. Elektrina mala byť vyplatená z finančných prostriedkov, ktoré by dostala babka ako príspevok. Dom platí sestra jej mamy G. X. a Y. jej hovorila, že do piatka musia odísť z domu, a preto bude rozdelený pozemok na dve polovice. Dedko bol vojak, niekedy pracoval. Keď mama odišla, je pravda, že jej hovorila, že ju ľúbi, má ich všetkých rada, ale ona s ňou nešla, pretože všetci zostali u babky, ale teraz už pochopila, ako to vlastne bolo, a preto sa sama rozhodla a odišla. Najväčšie výhrady voči matke mal strýko, ktorý ju zo srdca nenávidel. Bolo to preto, že ich nechala u starej mamy a u neho. So strýkom sa veľmi ťažko rozpráva, pretože on má svoju myšlienku a názor druhého neprijíma. Keď mu povedala, že má rada matku, tak jej povedal, aby išla za ňou. Najprv zo B. odišiel otec a potom mamina. Najviac ju bolelo, keď strýko vyhodil H. - jej dvojča, lebo stále boli spolu. Je pravdou, že H. povedal, že pôjde v sobotu otcovi a babka povedala, že nie. Ráno v sobotu ho strýko zobudil, povedal mu, aby si zobral svoje caky paky a aby odišiel. V podstate ho vyhodil. Je pravdou, že H. má veľmi dobré srdce a raz týždeň nechodil do školy, chodil pracovať a povedal, že všetky peniaze, ktoré zarobil dal do elektriny. Kúril tuhým palivom a nedoplatok na elektrine je len kvôli elektrickým spotrebičom. Stravu nakupoval ocino, maminina sestra a šaty si kupovala sama. Ak jej niečo kúpil strýko, aj jej to zobral. Babka dostávala dôchodok, minula ho naraz, nešetrila, potom si pýtala peniaze od tety H. X.. Prihlášku na strednú školu si podala na SOU

Jesenského do Nových Zámkov, odbor kadernička. Otec s ňou súhlasil, pretože vedel, akí sú ľudia na B.. Babku má rada, aj napriek tomu, že sa chovala zle k Y.. Chcela by zostať u maminy. Veľmi by sa tešila, keby bol u nich v F. aj V.. Spolu sa všetci hrávali Monopoly a iné. Určite si myslela, že mal. V. je manipulovaný. Od 11.04. v kontakte s V. nebola, ani v škole a mama sa bojí ísť za V., bojí sa strýka, aj toho, čo povie babka. Želala by si, aby mohli byť všetci spolu ako celá rodina.

11. Maloleté dieťa Y. L. vo svojej výpovedi uviedla, má 13 rokov a chodí do 7. ročníka Základnej školy G. Czuczora v Nových Zámkoch. Teraz má oveľa lepší život ako predtým. Neustále mala konflikt s babkou, pretože ju nemala rada, prirovnávala ju k U.. Babka keď odchádzala z domu, vždy zamykala miestnosť, kde bola chladnička aj jedlo, napr. na Vianoce dala sladkosti a jedlo do auta, odparkovala ho ďalej. Zamkla kuchyňu aj vtedy, keď išla zobrať jej tetu na stanicu. S otcom má veľmi dobrý vzťah. Na mamu sa najprv hnevala, pretože sa mala o nich starať. Počula, keď sa mama priznala otcovi, že ho podviedla, nech odíde. Otec povedal, že odíde, pretože nebude tam, kde ho nemá nikto rád. Každý bol z toho smutný, otec bol vyhodnený, no nemal si za čo zaplatiť lieky, a preto odišiel k svojej nevlastnej sestre, ktorá mu pomáhala. Momentálne má otec priateľku, s ktorou si rozumie, je zábavná a má ju rada. Otec býva v Nových Zámkoch. Vždy im pomôže keď treba, nosí ich do školy, cez víkend von, všetko im kupuje. Keď si matka našla priateľa, nepáčil sa im, pretože pil alkohol a nebol to dobrý človek. Mame postupne mizli veci, tričká, nohavice z izby a neskôr povedala, že ide za priateľom do F.. Mama to najprv oznámila babke a až potom nás volala. Je to ten istý človek, kvôli ktorému mama odišla, s ktorým si teraz volajú a sú s ním v kontakte, prestal piť a býva u svojej matky. O tom, že tam bývajú v jeho byte mu hovoril, nemal s tým problém a povedal, že sa vráti asi 15-teho, pretože sa s mamou udoobrili a aj s nami. So súrodencami má dobrý vzťah, najlepší s U.. Zmenil sa i brat U., ktorý bol zo začiatku tiež agresívny, ale teraz už ani nekričí, pomáha im, chodí nakupovať a je to v poriadku. Keď sa rozhodla, že pôjde k mame a prespí tam len z piatka na sobotu, tak jej babka povedala, že môže ísť aj navždy, jej to je jedno. Keď sa babka takto vyjadřila a nechcela ju, tak išla. Krátko predtým sa jej stalo v škole, že odpadla a zľakla sa, či nemá tetániu ako U.. Strýko jej povedal, že U. je asi na hlavu, a preto je to tak. Hlavným dôvodom, prečo odišla sestra od babky je strýko a pre ňu babka. Strýko O. je agresívny, bol i trestne stíhaný, má veľký vplyv na V. a hlavne ho vie ovplyvniť i darmi a V. je viac na cenné veci ako iné hodnoty. Strýko O. dusil U., keď si myslel, že ona prerušila kontakt na wifi. Momentálne žijú v klude, nikto nekričí v domácnosti. Otec vedel, že u babky jej nie je dobre, pretože ju tam nikto nemal rád, a preto sa nečudoval, keď sa rozhodla odísť k mame. Brat V. bol u mamy v F. len raz, a keď mu mama nekúpila veľmi veľké lego, nebol spokojný. V. je rozmaznávaný a robili medzi nami rozdiely, pretože dostával Milku čokoládu XXL a ony len malú, V. Oreo a Kofolu, ony lacné cukríky a lacnú vodu. Susedia vedľa babky sú U. P. a H., ktorí neodpojili elektrinu len kvôli nim deťom, hoci babka mala raz nedoplatok 700 eur a teraz viac ako 1 000 eur. Keď došlo k incidentu s O. a U., bola tam aj mama aj babka, ťahali O., ale on trval na tom, že U. to má zaplatiť, aj keď mala asi len 13 rokov. Myslia si, že V. je pod vplyvom babky a uja, i teraz pred pojednávaním, keď sa mu mama chcela prihovoriť, babka povedala, že nech ho nechá, čo s ním stále má. Ona sa pýtala V., či nechce ísť k mame, a keďže mu mama nekúpila to čo chcel, že načo by tam išiel, že tu mu kúpia všetko. Keď U. odišla, počula ako strýko O. povedal, nech U. odpadne, čo môže byť, že si prial až jej smrť, lebo sa nemusí prebrať a rovnako sa na jej adresu vulgárne vyjadroval. Najviac by si želala, aby bolo všetko tak ako predtým a celá rodina mohla byť pokope.

12. Maloleté dieťa H. L. vo svojej výpovedi uviedlo, že má 16 rokov, chodí do 9. ročníka ZŠ G. Czuczora v Nových Zámkoch. Mama si našla frajera a vtedy otec odišiel z domu. Potom mama prišla a keď sa rozhodla opäť odísť, nevolala ho so sebou. Kým býval u babky, mal zabezpečené všetko, nakupoval O., otec a G. - sestra mamy. Vedel o tom, že G. si zobrala pôžičku 26 000 eur, ktorú spláca mesačne splátkou 350 eur spolu s O.. Okrem pôžičky bolo treba platiť elektrinu. G. má príjem asi 1 100 eur a O. asi 800 eur. Babka má dôchodok. Najprv s O. vychádzal dobre, potom sa začali hádať keď začal brigádovať, lebo si myslel, že už nič nepotrebuje, keď pracuje. Cez prázdniny si v autoservise zarobil aj 700 eur. Dal z týchto peňazí aj babke do elektriny a kupoval si oblečenie a veci na šport. Chodí na atletiku do mestského klubu ako šprintér od roku 2018. V novembri 2021 dostali upomienku z elektrární, že ich odpoja a bolo treba zaplatiť 700 eur. Nešiel týždeň do školy, brigádoval a peniaze dal babke na elektrinu. O. vtedy neprispel, pretože kupoval iné veci. Keď sa babka rozhodla podať tento návrh, hovorila im o tom, že je to preto, lebo sa o nich rodičia nestarajú. Ak by vedel, že môže odísť k ocinovi, určite by sa nevyjadroval tak, že chce zostať u babky. On od babky neodišiel, vyhodil ho O. a starká, súhlasila s tým. O. mu povedal, aby si zbalil veci a odišiel. Chce byť s otcom a bolo by dobré, keby tam boli aj ostatní súrodenci. Teraz je spokojný, má sa dobre. Nechcel by byť so starkou, ktorá sa nevie správať, kričí, nie je to preto, že je dedko hluchý, pretože s ním sa nerozpráva. Vykrikovala, keď mali napr. narodeniny. Ak

by V. išiel k mame, O. by mu zobral všetky veci, ktoré mu kúpil, napr. telefón, tak ako to bolo aj s vecami, ktoré kúpil U., tenisky, bicykel a pod. Myslí si, že V. je ovplyvňovaný, kupujú si ho tak ako U.. U starkej robili medzi nimi rozdiely, on nič nepotreboval a nedostával, keď si vedel zarobiť. Y. nedostávala veci, vytýkali jej, že je silná a bola z toho smutná. Bol pri tom, keď babka nedala Y. jesť, nepamätal si, že by jedlo pred ňou zamkla ani to, ako to odôvodnila. Podľa neho bude lepšie, keď súrodenci budú u mamy, pretože keď sa mama o nich starala a bývala s nimi, vedela sa o nich lepšie postarať ako babka. On by chcel byť u ocina. S mamou sa nerozpráva, pretože sa rozišla s otcom a trikrát ho ranila a je pravdou, že ona sa snaží s ním nadviazať kontakt. Ešte uvidí, ako to bude v budúcnosti. Myslel si, že i V. by bolo lepšie u mamy, ale on sa ešte sám vyjadriť nevie, pretože nevie čo je život. Nikdy v F. u mamy nebol. Keď sa stretáva so sestrami ráno, keď ich otec vozí do školy, hovorili, že sa im páči. Nevedel, či sa už vrátil mamin priateľ k nim. Od starkej odišiel 15.01.2022, odvtedy ich nenavštívil. Ak bol v kontakte so starkou, nebolo to preto, že mala o neho záujem, ale informovala sa ohľadne V. a školy.

13. Maloleté dieťa V. vo svojej výpovedi uviedlo, že chodí do 4.A triedy ZŠ G. Czuczora. Na vysvedčení mal samé jednotky a dvojku z angličtiny. Býva u babky, ktorú volá mama, ľúbi ju a pomáha mu. Naposledy mu kúpila pulóver G.. Jeho najlepším kamarátom je C., s ktorým je len v škole, po škole sa nestretávajú. V škole sa mu páči informatika. Do školy ho vozí otec a zo školy chodí pre neho babka alebo dedko. Je pravda, že dedko je hluchý, ale niečomu rozumie. Keď bývali všetci u babky, najviac si rozumel s H.. S mamou sa stretol naposledy na minulom pojednávaní. Aj keď má mobil, nevolá jej, lebo nechce ísť k nej, ona ho stále volá. Pamätal si, že bol s mamou v Berku. Nepamätal si na to, že by bola mama u babky. Odkedy odišli súrodenci, je trochu smutný. Pri príležitosti sviatkov mu väčšinou kupuje darčeky G.. Okrem starých rodičov a neho, ešte býva s nimi O.. S nikým sa nerozprával o tomto konaní, ani prečo má ísť na súd. Odkedy odišli súrodenci, neboli u babky. Stretol sa s nimi len v škole alebo cestou do školy. Nepamätal si, že by mu mama v poslednom čase niečo kúpila. Nebol na návšteve u mamy v F., nechce tam ísť. Nebol na návšteve ani u otca. S bratom F. sa nestretli, nehrali sa spolu, videli sa len na súde. Chcel by bývať u starej mamy.

14. Podľa § 45 odsek 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

15. Podľa § 45 odsek 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

16. Podľa § 45 odsek 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

17. Podľa § 45 odsek 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

18. Podľa § 45 odsek 5 Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia.

19. Podľa § 45 odsek 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

20. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Záujem dieťaťa sa posudzuje objektívne, t.j. správanie rodičov musí byť v rozpore najmä s ustanoveniami § 28, § 29 a § 30 Zákona o rodine. Jedným z práv a povinností rodičov je povinnosť sústavne a dôsledne sa starať o výchovu dieťaťa, jeho zdravie, výživu a všestranný rozvoj. Ak rodičia túto starostlivosť zanedbávajú alebo nie sú schopní ju poskytnúť, v dôsledku čoho je výchova dieťaťa vážne ohrozená, súd môže zveriť dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Ako subjektívna príčina môže byť napríklad alkoholizmu rodičov, nezáujem rodičov o dieťa, nedostatočná starostlivosť. Najčastejšou príčinou zverenia dieťaťa do starostlivosti inej osoby sú však objektívne príčiny, ktoré môžu spočívať v tom, že rodičia sú zdravotne nespôsobilí, resp. dlhodobo pracujúci v zahraničí.

21. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľky nie je dôvodný. Súd mal jednoznačne preukázané a účastníkmi potvrdené, že v čase rozhodovania súdu sa mal. deti jednoznačne vyjadrili vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť, t. j. H., U. a Y., že chcú byť zverené do osobnej starostlivosti rodičom. Dievčatá matke, kde sa aj zdržiavajú od apríla 2022 a H. otcovi, kde sa zdržiava od 15.01.2022. Súd mal preukázané, že vzťahy navrhovateľky, t. j. starej matky a matky mal. detí sú narušené z dôvodu, že matka mal. detí odišla zo spoločnej domácnosti za svojim novým partnerom a mal. deti zostali v starostlivosti starej matky. Súd pozitívne hodnotí postoj starej matky, ktorá v čase neprítomnosti matky ako aj otca, ktorý odišiel ešte predtým, keď mu matka oznámila, že nadviazala mimomanželskú známosť, sa o deti riadne starala a zabezpečovala ich každodenné potreby. Je pravdou, že matka o deti prejavovala záujem, avšak bolo jej bránené v riadnom kontakte s deťmi, vzhľadom na postoj jej brata, t. j. strýka mal. detí, ktorý i viackrát matku vyhodil, keď prišla navštíviť mal. V., ktorého nevidela od júna 2021. Staršie deti matku v F. navštevovali. Matka mal. detí však nepodnikla žiadne právne kroky na to, aby jej bol umožnený kontakt so všetkými deťmi, vzhľadom na jej úplnú spôsobilosť na právne úkony, ako aj rodičovské práva a povinnosti. Vzťahy medzi mal. deťmi a ich strýkom sú tiež narušené tak, ako to vyplýva z výpovedí mal. detí, ktoré v neposlednom rade i kvôli nemu odišli zo spoločnej domácnosti navrhovateľky bývať k otcovi, ako aj k matke, mal. H., mal. U. a mal. Y.. Matka mal. detí je zamestnaná, prihlásená na trvalý pobyt do F. do nehnuteľnosti, ktorá je v osobnom vlastníctve jej partnera, ktorý súhlasil s tým, aby boli na túto adresu prihlásené i všetky mal. deti, okrem H., tak ako to vyplýva u potvrdenia o pobyte mal. detí. Mal. deti vo svojich výpovediach potvrdili, že chcú zostať jednak v starostlivosti matky a H. v starostlivosti otca s tým, že by boli najradšej, keby mohli byť všetci spolu i s mal. V.. Súd mal preukázané, že rodičom nebránia žiadne subjektívne ani objektívne príčiny, pre ktoré by nemohli zabezpečovať starostlivosť a výchovu mal. detí tak, aby bol zabezpečený ich ďalší zdravý vývin po každej stránke. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vzhľadom na nestabilné rodinné prostredie u navrhovateľky z dôvodov, že býva v nehnuteľnosti, ktorá nie je vlastnícky vysporiadaná, je potrebné splácať hypotéku, ktorú by mala splácať dcéra navrhovateľky a v neposlednom rade im nebola odpojená elektrina len preto, že susedia brali ohľad na mal. deti. Navrhovateľka uvádzala susedom, že sa dohodli s matkou, že matka a plnoletý syn U. budú prispievať na elektrinu, čo však nerobili a jediným zárobkovo činným členom v rodine navrhovateľky bol jej syn O., ktorý však finančné prostriedky dával rodičom a živil z príjmu 4 mal. detí. Uvedené skutočnosti vyplývajú z mailovej správy pravdepodobne susedov navrhovateľky a potvrdili to i mal. deti vo svojich výpovediach. Vzhľadom na nejasné a nepresné vyjadrenia navrhovateľky je možné konštatovať, že navrhovateľka si podala návrh len na podnet susedov za tým účelom, aby mala finančné prostriedky a mohla následne vyrovnáť nedoplatok na elektrine, hoci predtým dobrovoľne vykonávala starostlivosť o mal. deti, ktorú súd vyhodnotil ako pomoc dcére s tým, že dcéra jej posielala rodinné prídavky a zo začiatku aj výživné na každé dieťa po 50 eur. Zákonné povinnosti rodiča vyplývajú z

ustanovení § 28, § 29 a § 30 Zákona o rodine, v zmysle ktorých je každý rodič povinný zabezpečovať sústavnú a dôslednú starostlivosť a všestranný vývoj mal. dieťaťa, zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok. Navrhovateľka poberá invalidný dôchodok vo výške 121,60 eur a jej manžel vo výške 586 eur. V správe kolízneho opatrovníka zo dňa 21.02.2021 (č. I. 47) je uvedené, že situácia v rodine navrhovateľky sa nezmenila, stará matka, manžel, jej syn a vtedy už len tri mal. deti, U., Y. a V. bývali v spoločnej domácnosti s navrhovateľkou na adrese X. B., B. XX v nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve G. X., dcéry navrhovateľky. Navrhovateľka uviedla, že má dôchodok 110 eur a jej manžel 320 eur, avšak uvedené údaje nekorešponujú s údajmi uvedenými v lustrácii sociálnej poisťovne, z ktorej mal súd preukázané, že navrhovateľka poberá dôchodok vo výške 121 eur a jej manžel vo výške 586 eur. Okrem toho je manžel navrhovateľky i brigádnicky zamestnaný, avšak príjem navrhovateľka neuviedla. Mesačné výdavky na bývanie pozostávajú s poplatkov za elektrickú energiu a nedoplatok predstavuje sumu 300 eur mesačne. Okrem toho v spoločnej domácnosti býva i syn navrhovateľky, ktorý je zamestnaný. Navrhovateľka mala rovnako k dispozícii i rodinné prídavky na 5 mal. detí, min. vo výške 129,40 eur s tým, že v mesiacoch máj a september boli rodinné prídavky na jedno dieťa vo výške 100 eur. Okrem toho zo začiatku matka mal. detí posielala výživné na 4 mal. deti, pre každé po 50 eur. Z týchto dôvodov tvrdenia navrhovateľky, že nepodala návrh na zverenie detí do náhradnej osobnej starostlivosti skôr a že čakala, že matka bude platiť výživné dobrovoľne, súd považuje za irelevantné, keďže si vyživovaciu povinnosť plnila dobrovoľne. Vyživovaciu povinnosť si plnil dobrovoľne i otec, ktorý denne vozil deti do školy aj potom, ako už mal. H. býval u neho od 15.01.2022, aj zo školy a pre mal. V. chodila navrhovateľka. Deťom otec kúpil to, čo potrebovali, podľa svojich finančných možností, prípadne im prispieval sumou min. 2 eurá na deň, čo v priemere mesačne na každé dieťa predstavovalo sumu okolo 40 eur, čo bolo viac ako je životné minimum podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Je zarážajúce, že rodina má výrazné nedoplatky na elektrine, ktorá nebola vypnutá len pre humánne pozitívne správanie susedov, ktorí to nechceli urobiť, pretože v nehnuteľnosti boli vychovávané a vyrastali mal. deti. V neposlednom rade raz bol nedoplatok vyplatený i z brigádnickej činnosti mal. H., ktorý týždeň nechodil do školy. Navrhovateľka nepreukázala nadpriemerné výdavky na mal. deti tak, aby nebola schopná z finančných prostriedkov, ktoré mala k dispozícii, jednak jej invalidný dôchodok, starobný dôchodok manžela, rodinné prídavky na 5 detí, zaplatiť zálohovú platbu na elektrinu, ktorá bola využívaná na zabezpečenie kúrenia i elektrickými ohrievačmi v zimných mesiacoch. Z týchto dôvodov s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a návrh navrhovateľky na zverenie mal. detí zamietol, pretože ho považoval za účelový a v čase rozhodovania súdu neboli zistené žiadne príčiny na strane rodičov, pre ktoré by sa nemohli o mal. deti starať. Súd sa v žiadnom prípade nestotožnil po vykonanom dokazovaní s návrhom navrhovateľky, ktorá súhlasila s tým, aby mal. deti U. a Y. boli zverené do starostlivosti matke, H. otcovi a ona trvala na tom, aby mal. V. bol zverený do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pretože to chce a nechce ísť k matke. Súd poukazuje na to, že je pravdou, že mal. dieťa sa vyjadrovalo nemenne, jednak u kolízneho opatrovníka ako aj vo svojej výpovedi na súde, avšak súd zohľadnil jeho vek a rozumovú vyspelosť s tým, že samozrejme dieťa chcelo zostať tam, kde mu je vychádzané v ústrety, v podstate si ho rodinní príslušníci snažili získať darčekom a vecami, ktoré v rovnakej miere neboli zabezpečované pre ostatné deti a boli medzi nimi robené rozdiely navrhovateľkou a jej synom tak, ako to uviedli vo svojich výpovediach mal. deti. V neposlednom rade navrhovateľka a jej syn bránili v kontakte mal. V. s matkou, ešte aj pred pojednávaniami, tak ako to uvádzali deti vo výpovediach a dieťa si v podstate vybralo miesto pobytu, kde sa cítilo komfortne a bolo mu vychádzané v ústrety.

22. Podľa § 28 ods. 1 písm. a), b), c) Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin mal. dieťaťa, zastupovanie mal. dieťaťa, správa majetku mal. dieťaťa.

23. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

24. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

25. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu

k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

26. Ustanovenie § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine uvádza, že súčasťou rodičovských práv a povinností je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletých detí. Obaja rodičia majú k dieťaťu zákonnú vyživovaciu povinnosť, a preto pri svojom životnom smerovaní musia robiť všetko pre to, aby v rámci zodpovednosti za všestranný vývoj svojich detí dokázali uspokojovať všetky ich základné životné potreby, t. j. nielen fyzické potreby, ale aj potreby duševné. Vo všeobecnosti možno za opodstatnené potreby z hľadiska plnenia vyživovacej povinnosti považovať nielen náklady spojené s výživou, ošatením, bývaním, starostlivosťou o zdravie, ale aj náklady súvisiace so vzdelaním, výchovou, kultúrnym a športovým vyžitím a záujmami.

27. Súd pri určení vyživovacej povinnosti nezohľadňuje do sumy mesačného výživného v plnej výške jednorazové výdavky, ktoré sa nevynakladajú pravidelne a taktiež výdavky, ktoré nie sú účelne vynaložené na potreby maloletého dieťaťa. Uplatňuje sa pravidlo, že dieťa má právo zdieľať životnú úroveň oboch rodičov, čo však neznamená, že rodič povinný z vyživovacej povinnosti, má platiť neprimerane vysoké výživné vzhľadom na jeho finančné možnosti, navyše ak postačuje určenie nižšieho výživného, ktorým budú pokryté všetky odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.

28. Obaja rodičia sú si v starostlivosti o maloleté dieťa rovní, a preto sa majú aj spoločne a rovnakým dielom finančne podieľať na výdavkoch spojených s touto starostlivosťou. Samozrejme je dôvodné prihliadnuť na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, ktorú vykonáva matka, avšak nie na úkor neprimerane vysokého výživného zo strany otca. Pokiaľ by súd mal za to, že je dôvodné, aby sa matka nepodieľala rovnakým dielom na výdavkoch na maloleté dieťa, toto svoje rozhodnutie súd musí dostačujúcom spôsobom zdôvodniť, aby bolo zrejmé, prečo súd vzhľadom na spravodlivým určenie vyživovacej povinnosti rodičovi povinnému uhrádzať výživné.

29. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sami sa živiť.

30. Podľa § 62 odsek 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

31. Podľa § 62 odsek 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

32. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

33. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

34. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

35. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

36. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

37. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

38. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

39. Dieťa má zo zákona právo na výživu, ide o jeho zákonný nárok. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje základný pilier celého systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti - deťom. Právo dieťaťa na výživu voči rodičom vzniká jednoznačne najneskôr narodením. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav závisí od okolností konkrétneho prípadu pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové potreby a podobne. Súhrnne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby. Povinnosť rodičov vyživovať svoje deti existuje ako podporný prostriedok výživy po celú dobu života subjektov tohto právneho vzťahu. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom vyplýva priamo zo zákona a nie až na základe rozhodnutia súdu. Povinnosť prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom zásadne trvá po celú dobu prípravy dieťaťa na budúce povolanie pokiaľ je táto doba spoločensky odôvodnená. Tak je tomu vtedy, keď sa dieťa pripravuje na svoje budúce povolanie a pokračuje vo vysokoškolskom štúdiu, ktoré nadväzuje na štúdium stredoškolské. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa vychádza z kritéria schopností, možností a majetkových pomerov rodičov s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa. Výživou dieťaťa na ktoré obidvaja rodičia prispievajú sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Potreby dieťaťa sú odstupňované jeho vekom, telesnou a duševnou vyspelosťou, zdravotným stavom a spôsobom prípravy na budúce povolanie. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny pomerov účastníkov, ku ktorým došlo do predchádzajúcej úpravy a musí tiež prihliadnuť na vývoj životných nákladov za celé obdobie, ktoré uplynulo od vydania posledného rozhodnutia o výživnom, tzv. valorizačnú klauzulu zakotvenú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine. Odôvodnené potreby dieťaťa sú závislé predovšetkým od jeho veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie, od hodnoty jeho majetku, prípadne výšky vlastných príjmov dieťaťa a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nie len ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru.

40. Počas dokazovania vzhľadom na zistené skutočnosti a okolnosti ohľadne pobytu detí, ako aj toho, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, súd na pojednávaní bez návrhu dňa 24.05.2022 začal konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom v zmysle návrhu navrhovateľky, ako aj mal. F., pretože mal preukázané, že mal. deti sú v starostlivosti matky a otca, okrem najmladšieho mal. V., ktorého rodina navrhovateľky nechcela vydať rodičom. Súd mal preukázané, že rodičia mal. detí nežijú v spoločnej domácnosti, pretože najprv domácnosť opustil otec v roku 2019 po tom, ako mu bolo oznámené, že matka nadviazala mimomanželskú známosť a neskôr odišla z domácnosti navrhovateľky i matka. Obaja rodičia prejavili záujem o starostlivosť o mal. deti, ktorú vykonávali i doteraz. Matka sa o deti zaujímala, snažila sa s nimi kontaktovať, dievčatá ju navštevovali a v styku s mal. V. jej bolo bránené. Mal. H. zatiaľ neprejavil záujem o kontakt s matkou, pretože býva u otca, u ktorého by chcel zostať i naďalej, i vzhľadom na bytové podmienky. Otec sa o mal. H. stará od 15.01.2022, odkedy s ním býva v spoločnej domácnosti. Z týchto dôvodov súd mal. deti zveril do osobnej starostlivosti matke a H. do starostlivosti

otca, vzhľadom na ich jednoznačné vyjadrenia a preukázané skutočnosti ohľadne ich pobytu v čase rozhodovania súdu. Súd rovnako i mal. V. zveril do osobnej starostlivosti matke. Začiatok zverenia súd určil na termín 24.05.2022, kedy začal konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Súd zdôrazňuje, že zverenie mal. detí späť nie je možné a rodičia sami si návrh nepodali. Zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok budú obaja rodičia podľa § 28 ods. 1 písm. b), c) Zákona o rodine, pretože obaja majú úplnú spôsobilosť na právne úkony. Čo sa týka výživného, súd určil výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vzhľadom na finančné možnosti rodičov, ako aj tú skutočnosť, že otec mal. detí okrem výživného sa podieľa na úhradách vykonávaných vozením detí do školy z autobusovej stanice, prípadne kupovaním a zabezpečovaním stravy. Uvedené skutočnosti boli súdu potvrdené i výsluchmi mal. detí. Vo vzťahu k matke súd poukazuje na to, že v podstate jej boli zverené do starostlivosti 4 mal. deti, jej príjem podľa vlastného vyhlásenia je minimálny, vo výške 500 eur, a rovnako preto súd určil minimálne výživné i vo vzťahu k mal. H..

41. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože sa jedná o konanie vo veci starostlivosti o mal. dieťa a rozhodnutie podľa § 53 CMP do úvahy neprichádzalo.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.